

CYNGOR TREF CAERFYRDDIN
CYFARFOD MISOL Y CYNGOR
CYNHALIWDYD AR 31 IONAWR 2024 AM 7.30YH

Cynhaliwyd y cyfarfod yn Neuadd Ddinesig San Pedr yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, gan alluogi cynnal cyfarfodydd awdurdodau lleol a gynhelir o 1 Mai 2021 trwy bresenoldeb o bell.

Y Maer, Cyng. Wyn Thomas, oedd yn llywyddu dros y cyfarfod.

PRESENNOL: Cynghorwyr: Heledd ap Gwynfor (Fideo), Dai Evans (Fideo), Peter Hughes Griffiths, Gareth John, Angharad Jones Leefe (Fideo), Andy King (Fideo), Alun Lenny (Fideo), Arwel Lloyd (Fideo), Ioan Matthews, Miriam Moules (Fideo), Emlyn Schiavone, Russell Sparks, Jeff Thomas, Wyn Thomas, Barry Williams, Luned Voyle.

Emma Smith – Clerc y Dref
 Wendy Dickson – Dirprwy Clerc y Dref
 Tudur Jones - Cyfieithydd (Fideo)

300. Ymddiheuriadau am Absenoldeb

Dim ymddiheuriadau.

301. Datgan Buddiannau

- i. Y Cyng. Russell Sparks i Eitem 309 fel aelod o Bwyllgor Cynllunio Cyngor Sir Caerfyrddin.
- ii. Y Cyngorydd Arwel Lloyd ar gyfer Eitem 317 (ii) oherwydd ei gysylltiad â Menter Gorllewin Sir Gâr.
- iii. Y Cyngorydd Miriam Moules ar gyfer Eitem 322 (iv) oherwydd perthynas agos i aelod o staff.

302. Cwestiynau gan aelodau

Dim

303. Cwestiynau gan y cyhoedd

Dim

304. Cadarnhau a llofnodi Cofnodion Cyfarfod Misol y Cyngor a gynhaliwyd ar 13^{eg} o Rhagfyr 2023

Cynigiwyd gan y Cyng. Emlyn Schiavone, eiliwyd gan y Cyng. Jeff Thomas, a **PHENDERFYNWDYD** derbyn cofnodion cyfarfod y Cyngor a gynhaliwyd ar y 13^{eg} o Rhagfyr 2023 fel cofnod cywir.

305. Cadarnhau a llofnodi cofnodion Cyfarfod Pwyllgor Dibenion Cyffredinol a gynhaliwyd ar 9^{fed} o Ionawr 2024

Cynigiwyd gan y Cyng. Barry Williams, eiliwyd gan y Cyng. Peter Hughes Griffiths, a **PHENDERFYNWYD** fod cofnodion cyfarfod y pwyllgor a gynhaliwyd ar y 9^{fed} o Ionawr 2024 yn cael eu derbyn fel cofnod cywir.

306. Materion yn codi o'r Pwyllgor Dibenion Cyffredinol

- i. Tud 80: Eitem 282 - Plannu coed a chloddiau ym Mharc Tre Ioan

Penderfynodd aelodau y dylid **CYMERADWYO'R** argymhelliad fel a nodwyd yng nghofnodion Pwyllgor Dibenion Cyffredinol ar gyfer y 9^{fed} o Ionawr 2024.

307. Cadarnhau a llofnodi cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Cyllid a gynhaliwyd ar 11^{eg} o Ionawr 2024

Gyda gwelliant i eitem 291 lle mae'r "ddau ymataliad" yn cael eu diwygio i "yn erbyn", cynigiwyd gan y Cyng. Wyn Thomas, eiliwyd gan y Cyng. Gareth John a **PHENDERFYNWYD** derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar yr 11^{eg} o Ionawr 2024 fel cofnod cywir.

308. Materion yn codi o'r Pwyllgor Cyllid

- i. Tud 84: Eitem 292 – Pwrnu Cadwyn Ddirprwy Faer newydd

Penderfynnodd aelodau y dylid **CYMERADWYO'R** argymhelliad fel a nodwyd yng nghofnodion Pwyllgor Cyllid ar gyfer y 11^{eg} o Ionawr 2024.

309. I osod cyllideb a phraesept y Cyngor ar gyfer 2024/25

Amlinellodd y Cyng. Jeff Thomas rai o'r ffactorau economaidd sydd wedi effeithio ar y Cyngor Tref yn y blynyddoedd diwethaf gan arwain at y sefyllfa ariannol bresennol a'r angen i ystyried cynnydd yn y praesept. Atgoffodd y Cyng. Jeff Thomas yr aelodau bod rhai o'r asedau y mae'r Cyngor Tref yn gyfrifol amdanynt yn hen ac mewn rhai achosion yn hanesyddol, a gallant felly gyflwyno costau cynnal a chadw ac atgyweirio ychwanegol. Yn ogystal, mae'r Cyngor Tref yn rheoli mynwent y dref ac wyth parc ar wahân ar draws y dref sydd eto yn dod gyda chost a chyfrifoldeb.. Nododd y Cyng. Jeff Thomas fod y praesept wedi ei godi bedair gwaith dros gyfnod o bymtheg mlynedd a gyda chostau cynyddol, daeth yn her cynnal y gwasanaethau a gynigir ar hyn o bryd.

Nododd y Cyng. Peter Hughes-Griffiths ei wrthwynebiad i argymhelliad y Pwyllgor Cyllid i godi'r prasept i £924,161 gan ofyn i aelodau ystyried lleihau y swm. Ar gais yr aelodau nododd y Clerc fod cyfanswm posib o £92,000 o arbedion wedi eu hadnabod ar draws nifer o feysydd, gan leihau'r diffyg cyffredinol i £70,620 a fyddai'n cyfateb i gynnydd o £1.22/mis ar gyfer eiddo Band D dros gyfnod o 10 mis. Nodwyd hefyd bydd y lleihad yma i argymhelliad y Pwyllgor Cyllid yn golygu bydd y cyngor yn gorfod ystyried codiad tebyg i'r praesept eto blwyddyn nesaf yn lle cywiro'r sefyllfa mewn un flwyddyn. Gyda thoriadau eleni, bydd llai o opsiynau i dorri'n ôl blwyddyn nesaf.

Cytunodd yr Aelodau y byddai angen ystyriaeth bellach wrth drafod gofynion cyllidebol yn y dyfodol i ddiogelu gwasanaethau ac i barhau i fod yn Gyngor Tref uchelgeisiol. Nododd yr aelodau eu diolch am y gwaith paratoi a wnaed gan y Clerc a'r Dirprwy Glerc, ac am ddsbarthu'r papurau i gefnogi'r drafodaeth.

Yn dilyn llawer o drafod, **CYTUNODD** yr Aelodau i'r cynnydd yn y praesept gan ei osod ar £874,221 ar gyfer 2024/25 sef £150.58 y flwyddyn ar gyfer eiddo Band D.

Adroddiad Clerc y Dref

310. Cynllunio

- i. **PL/07113** - Ychwanegu llifoleuadau i'r Pedwar Cwrt Tennis - Ysgol Uwchradd y Frenhines Elisabeth, Heol Llansteffan, Tre Ioan, Caerfyrddin, SA31 3NL – **DIM GWRTHWYNEBIAD**
- ii. **PL/07011** - Amnewid 2 rhif. wynebfwrdd a logo gyda ffasgia llwyd newydd ac uchder logo gwyn 290mm. Amnewid 1no. wynebfwrdd a logo gyda ffasgia llwyd newydd ac uchder logo gwyn 150mm. Amnewid 1no. Arwyddion statudol gyda rhai newydd. Addurniadau yn gweithio i degell. I'w beintio'n ddu. Rhif adeilad paent llwyd - 11 Sgwâr Neuadd y Dref, Caerfyrddin, SA31 1QB - **DIM GWRTHWYNEBIAD**

311. Materion Prifyrdd

Dim

312. Materion Trwyddedu

Dim.

313. Enwebu Cynrychiolydd Cyngor Tref: Ysgol y Dderwen

Cynigiwyd gan y Cyng. Peter Hughes Griffiths, eiliwyd gan y Cyng. Gareth John a **CHYTUNWYD** gan bawb y dylai'r Cyng. Ioan Matthews barhau i gynrychioli'r cyngor fel llywodraethwr yn Ysgol Y Dderwen.

314. Gwobrau Un Llais Cymru

Amlinellodd y Clerc y categorïau yng ngwobrau Un Llais Cymru 2024 a chynigiodd enwebiadau posib gan Gyngor Tref Caerfyrddin. Ar gynnig y Cyng. Peter Hughes Griffiths, eiliwyd gan y Cyng. Gareth John a chyda'r holl Aelodau'n gytûn, **PENDERFYNWYD** y byddai'r Clerc yn cyflwyno cofnodion ar gyfer yr enwebiadau a awgrymwyd.

315. Ymgynghoriad Cyllideb Cyngor Sir Caerfyrddin

Trafododd yr Aelodau yr ymgynghoriad ar y gyllideb gan gydnabod y penderfyniadau anodd y bu'n rhaid i Gyngor Sir Caerfyrddin eu gwneud. Ni anfonir sylwadau penodol

mewn perthynas â'r ymgynghoriad ar hyn o bryd ond nododd yr aelodau y byddent yn ymateb i'r cynnig o drosglwyddo ased ar adeg y cais.

316. Sedd wag – cyfethol aelod

Ystyriodd yr Aelodau yr ymgeisydd, a **PENDERFYNWYD** y dylid cyfethol Mr Aled Williams i'r Cyngor. Bydd y Clerc yn cysylltu â Mr Williams a'i wahodd i gyfarfod nesaf y cyngor.

317. Gohebiaeth

- i. Mr D Mathias – Rhannodd y Clerc ohebiaeth a gafwyd ynglŷn â chyflwr y Gofeb Ryfel yn Sgwâr y Guildhall. Dywedodd y Clerc wrth aelodau ei bod wedi cynghori Mr Mathias nad yw Cyngor Tref Caerfyrddin yn gyfrifol am gynnal a chadw'r Gofeb ac awgrymu ei fod yn cysylltu â Chyngor Sir Caerfyrddin. **NODWYD** yr ohebiaeth.
- ii. Menter Gorllewin Sir Gâr - Ystyriodd yr Aelodau gais am gymorth gan Fenter Gorllewin Sir Gâr am eu cais parcio am ddim i Gyngor Sir Gâr yn ymwneud â digwyddiad Gŵyl Canol Dre. **PENDERFYNWYD** y dylid cefnogi'r cais.

318. Adroddiad y Maer

Rhestr o Alwadau'r Maer hyd at 31^{ain} o Ionawr 2024

Rhagfyr

15	Banc Bwyd Eglwys Crist – Agor stordy newydd Uned Myrddin – Cyngerdd Nadolig
18	Clwb Strôc Caerfyrddin – Parti Nadolig

Ionawr

15	Hwb Menter Sir Gaerfyrddin – Lansiad swyddogol o'r Hwb Apêl Bandi – Cyfarfod Cyffredionol Blynyddol
26	Noson Gwobrwo Chwaraeon y Dref

319. Adroddiadau gan Gyngorwyr fel Cynrychiolwyr y Cyngor ar gyrff allanol

- i. Roedd y Cynghorydd Emlyn Schiavone wedi mynychu noson Gwobrau Chwaraeon y Cyngor Tref gan nodi pa mor bwysig oedd cydnabod cyflawniadau gwych pobl ifanc mewn chwaraeon. Diolchodd y Cynghorydd Schiavone hefyd i'r staff am y gwaith i gynnal y digwyddiad.
- ii. Nododd y Cynghorydd Barry Williams ei fod yn bresennol yng Ngwobrau Chwaraeon Cyngor y Dref a oedd wedi bod yn noson bleserus.

- iii. Nododd y Cynghorydd Peter Hughes Griffiths ei fod wedi mynychu cyfarfod Un Llais Cymru lle trafodwyd yr argyfwng costau byw presennol a cheisiadau am grant.
- iv. Roedd y Cynghorydd Heledd ap Gwynfor wedi mynychu Gwobrau Chwaraeon Cyngor y Dref ac yn dymuno diolch i Mrs Eleri James Swyddog Gweinyddol am ei gwaith caled yn trefnu noson bleserus.
- v. Rhannodd y Cynghorydd Alun Lenny boster yn hyrwyddo Gorymdaith Dydd Gŵyl Dewi i'w chynnal ar 2 Mawrth 2024.

320. Cadarnhau a llofnodi cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Rheoli ar 23 Ionawr 2024

Fe'i gynigiwyd gan y Cyng. Emlyn Schiavone ac eiliwyd gan y Cyng. Peter Hughes Griffiths a **PHENDERFYNWYD** y derbynnir cofnodion cyfarfod y pwyllgor a gynhaliwyd ar y 23 Ionawr 2024 fel cofnod cywir.

321. Gwahardd y Cyhoedd a'r Wasg – S.1(2) Deddf Cyrff Cyhoeddus (Derbyn i Gyfarfodydd) 1960.

Cynigiwyd gan y Cyng. Russell Sparks, eiliwyd gan y Cyng. Miriam Moules a **PHENDERFYNWYD** oherwydd yr eitemau cyfrinachol ar yr agenda (h.y., Cais o dan gytundeb lleol 1986, Adolygiad y Siop De a Materion Staff) y byddai'r wasg a'r cyhoedd yn cael eu gwahardd o'r cyfarfod yn unol ag Adran 1(2) o'r Cyrff Cyhoeddus (Mynediad). i Ddeddf Cyfarfodydd 1960).

322. Materion yn codi o'r Pwyllgor Rheoli.

- i. Tud 85: Eitem 295 – Polisiâu i'w hadolygu
- ii. Tud 86: Eitem 297 - Cytundeb lleol 1986

PENDERFYNNODD Aelodau y dylid cymeradwyo'r argymhellion sy'n ymwneud â'r uchod fel y nodwyd yng nghofnodion Pwyllgor Rheoli ar gyfer y 23ain o Ionawr 2024.

- iii. Tud 86: Eitem 298 - Adolygiad o'r Siop De

Ystyriodd yr aelodau opsiynau a chytunwyd i sefydlu gweithgor i ystyried meysydd newid i ddatblygu ymhellach botensial yr Ystafelloedd Te ac i wella'r gwasanaethau a gynigir ar hyn o bryd.

Ar ôl llawer o drafod, **CYTUNWYD** y byddai'r gweithgor yn cynnwys Clerc y Dref ochr yn ochr â'r Cynghorwyr. Miriam Moules, Russell Sparks, Gareth John, Jeff Thomas, a'r Cyng. Peter Hughes Griffiths.

Gadawodd y Cyng. Miriam Moules y cyfarfod ar y pwynt hwn.

- iv. Tud 86: Eitem 299 - Materion Staff

PENDERFYNNODD Aelodau y dylid cymeradwyo'r argymhellion sy'n ymwneud â'r uchod fel y nodwyd yng nghofnodion Pwyllgor Rheoli ar gyfer y 23ain o Ionawr 2024.

Daeth y cyfarfod i ben am 8:51 yh